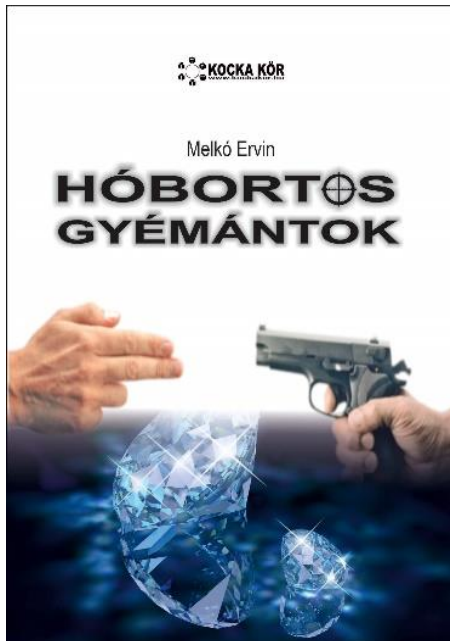

**INTERJÚ MELKÓ ERVINNEL,
EGY MATEMATIKUSBÓL LETT ÍRÓVAL,
AKI AZ IHLETET ADÓ INPUTOKAT
HÓBORTOS OUTPUTTÁ TRANSZFORMÁLJA**

Mező Ferenc (PhD)

Mező Ferenc (2022): Interjú Melkó Ervinnel, egy matematikusból lett íróval, aki az ihletet adó inputokat hóbortos outputtá transzformálja. *OxIPO – interdiszciplináris tudományos folyóirat*, 2022/3. 95-102. DOI 10.35405/OXIPO.2022.3.95

A Kocka Kör Tehetséggyonozó Kulturális Egyesület által alapított „Az év kreatív írója díjat” 2021-ben Melkó Ervin, a „Hóbortos gyémántok” című regény írója kapta. Az alábbiakban az íróval (a további-

akban M.E: monogrammal jelölve) folytatott interjú olvasható (M.F. monogrammal jelölve az interjút felvevő Mező Ferencre történik hivatkozás):

M.F.: Ervin, te végzettséged szerint matematika szakos tanár vagy. Ugyanakkor novellákat, regényeket írsz. Mondhatni: betűkre cserélted a számokat.

M.E.: Igen. Óvatlan matektanárokkal ez olykor megesik. Sőt, nem csak betűkre, hanem szavakra, mondatokra és történetekre cseréltem a számokat. A diákoknak is jobban ízlik úgy a tananyag, ha nem csak képletek és számok jönnek velük szembe, hanem érdekes elbeszélések is.

M.F.: Meglehet, ám a legtöbb embernek valószínűleg mégsem az irodalomhoz kötődő emlékek ötlenek fel a „matek-órákkal” kapcsolatban. Továbbá azt sem hiszem, hogy minden olyan matematika szakos tanár, aki szívesen sztorizgat, rögtön regény-írás-

ra is adja a fejét. Kivéve téged. A kérdés tehát az, hogy mi motivál az írásra?

M.E.: A Debreceni Egyetemen szereztem matematikusi és matematikatanári diplomát. Mindazonáltal a tanulmányaim közepe táján esett meg velem az a csúfság, hogy elfogyott a polcomról az összes Rejtő-könyv. Mármint, hogy végérvényesen. Nem volt több olyan mű a világon, ami a nagy íróhoz köthető lett volna, s ne olvastam volna. Nagyon hamar elkezdtek hiányozni az alkotásai. Egyszerűen hiányzott, hogy nem tudok egy újabb mókás történetet elővenni és olvasni. Ha a hegy nem megy Mohamedhez, akkor Mohamed megy a hegyhez.

M.F.: Vagyis?

M.E.: Vagyis, ha nincs több ilyen regény, akkor írni kell! Legalábbis valami hasonló fogalmazódott meg bennem, amikor hazatértem egy kiadós egyetemi buli után. Aztán leültem a számítógép elé, és írtam. Majd egy újabb buli után újra írtam. Néhány hét múlva már nem kellett nagyobb rendezvények az íráshoz, egyszerűen ment minden magától. Majd közel egy fél év alatt elkészült a „Hóbortos gyémántok” című regény első változata. A barátok azonnal elolvasták, szinte kézzől kézre járt a kézirat. Jókat nevettek, jókat beszélgettünk a regényről. Aztán a mű bekerült az íróasztal fiókjába. És olyannyira elfelejtődött, hogy már javában „működő” matektanár voltam, amikor újra

eszembe jutott ez az alkotás. Az egész nyarat a mű átdolgozásával tölthettem.

M.F.: Elkészült tehát a kézirat véglegesnek tekinthető változata...

M.E.: A legjobb az volt az egészben, hogy végre volt egy karácsony, amikor nem kellett az ajándékozáson agyalnom, mert minden családtag egy „Hóbortos gyémántok” regényt kapott. Személyre szólóan dedikálva!

M.F.: Ritka az ilyen ajándék. Szellemi érték ajándékozása egy anyagi világban: egyedi, rendhagyó. Gondolom pozitív visszajelzéseket kaptál?

M.E.: Így van. Ki merete volna a szemembe mondani, hogy nem tetszik neki, amit írtam? Ezért jó, ha „külső”, szakmai szervezetektől is megerősítést, kedvező vagy kedvezőtlen kritikát egy szerző. Hiszen őszintébb és szakmaibb visszajelzést kaphat, amiből épülhet, tanulhat. Nekem kezdetben azonban ezek még nem álltak rendelkezésemre. A kezdeti jópofa visszajelzések után azonban hamar kedvet kaptam a további íráshoz. A munkamódszerem is meglehetősen gyorsan kialakult.

M.F.: Ha nem őrzöd féltett szakmai titokként, akkor elárulod ezt a munkamódszert?

M.E.: Nos, a munkamódszerem nem lett túl bonyolult. Mondhatnám olyan lett,

mint a híres futballedző, Felix Magath taktikai eligazítása. Azaz: ha pirosban vagy, akkor a pirosnak passzolj! Szóval az én módszerem is csupán annyiból áll, hogy mindent leírok, ami eszembe jut. Legalábbis a regény kétharmadáig. És csak ekkor kezdek el gondolkodni, tanakodni, illetve mérlegelni; majd megírom a maradék egyharmadot.

M.F.: A díjnyertes regényed sok geggel, komikus helyzetet tartalmaz, s néha a társadalmi normákat is fessegeti. Görbetükröt állít az Olvasók elé. Ez a közönség általad feltételezett ízlésének szól, vagy inkább a Te hétköznapiak taposómalmából kitörni kívánó lényedet tükrözi?

M.E.: Is-is. Képzelnék el egy olyan áruházat, ahol az emberek teljesen levetkőzhetik a társadalmi normákat. Képzelnék el, hogy itt bárki végigmehet a sorokon egy szál köntösben, itt bárki beleülhet a bevásárlókocsiba, és itt bárki kimondhatja azt, amit éppen gondol. Ilyen áruház nincs, és valószínűleg nem is lesz. Pedig mindenkinek szüksége lenne arra, hogy néha egy-egy órára megszabaduljon a társadalmi normáktól. Igazából ezért kezdtem el írni. Hogy legalább a képzeletünkben létezzen egy ilyen hely, egy ilyen világ, ami alkalomadtán kikapcsol, feltölt és új lendületet ad a megöröklött béklyók szerinti életünkhöz.

M.F.: Nocsak! Elég rendhagyó az általad vázolt shakespeare-i párhuzam.

Szerinted áruház az egész világ? Eladó és vásárló benne minden férfi és nő? Ráadásul társadalmi normáktól mentesen?

M.E.: Shakespeare nagyon ráérezett valamire a „színház az egész világ” analógiával. Nem véletlen, hogy a társadalmi szerepeket vizsgáló szociológiai, szociálpszichológiai művek szerzői is előszeretettel hivatkoznak rá. Ráadásul ebben az analógiában a „színház” bármilyen más műintézménnyel felcserélhető. Én most az áruházat említettem, de lehetne kórház, vasútállomás, börtön, kocsma, iskola vagy éppen állatkert is az egész világ. Biztos vagyok benne különben, hogy némi fantáziával meg-áldva, mindenki megtalálja a párhuzamot a „világ” és bármely véletlenszerűen bementett főnév között.

M.F.: Rendben. Eresszük el a „világ egyenlő áruház” analógiát! De mi gondod van a társadalmi normákkal?

M.E...: Egyszerűen csak időről időre újra felmerül bennem, hogy vajon valóban kellene-e a fennálló társadalmi normák? Valóban szükség van-e rájuk? Nem lehetnénk néha sokkal lazábbak, bevállalósabbak, avagy szókimondóbbak?

M.F.: Nem gondolod, hogy a társadalmi normák nélkül fenekestől kifordulna magából a világ?

M.E.: Szabályok és törvények nélkül valóban két hónap alatt összeomlana több

ezer év összes kulturális vívmánya. Ezt azért nem vállalnám magamra, még egy jó regény kevéért sem. Ugyanakkor az a véleményem, hogy a társadalmi normákat a legtöbb ember egyfajta kapaszkodóként használja az életben. De tanuljuk meg fel-

„Korrajz, realista jegyek, irodalmi áthallások, humor, logika, kaland, bűnügy. És mindez együtt van jelen ebben a jól felépített, lendületes műben.”

Deák-Takács Szilvia
magyar szakos mestertanár

„Hihetetlen! Ebben a könyvben egyfolytában történik valami. Egy percig sem unatkoztam.”

Balogh Nóra Lilla
középiskolai tanuló

„Nagyon jól váltakoznak a regényben a leírások és a felettebb humoros jelenetek. Igazán szórakoztató volt olvasni.”

Babják Tamás
mérnökinformatikus hallgató

„Minden sorát élveztem. Egyszerre volt izgalmas krimi és jó vígjáték. Nagyon sokat nevettem.”

Rác Szilvia
kozmetikus

„A hűgom asztalán találtam a könyvet. Gondoltam, beleolvasok... hatvanhat oldal után néztem fel először.”

Farkas István
buszvezető

„A könyv kivételesen könnyed stílusa magával ragadó. Pillanatok alatt egy lazább, kötetlenebb világba repíti az olvasót.”

Dzsudzsák Zsolt
adózszakértő - könyvvizsgáló

fedezni önmagunkat, érezzünk rá azokra a pillanatokra, amikor ezt a kapaszkodót egy kis időre elengedhetjük! Miért ne lehetne a konvencionálistól eltérő is jó? Miért ne lehetne alkalomadtán felnőttként is fára mászni? Meggyőződésem, hogy egy kis bohémság feltölti úgy az embert, akár egy jó alvás.

M.F.: Ez az elv jelenik meg az írásaidban is?

M.E.: Teljes mértékben. Biztos vagyok benne, hogy gondolatban mindenki egy kicsit bátrabb és kötetlenebb, mint a való életben. Az írásaimban feltűnő szereplők viszont teljes mértékben megélik a gon-

dolataikat. Ettől egy kicsit másabbak és egy kicsit különösebbek, mint az átlagemberek. Ám ezáltal megmutatják nekünk, hogy amennyiben valóban megéljük a gondolatainkat, akkor hirtelen mennyivel több kaland, izgalom és nevetés szökkenhet be az életünkbe.

M.F.: Mindehhez persze átlag feletti képzeleterő is kell, és nem utolsó sorban írói véna. Ez így már nem is olyan egyszerű. Ugyanakkor te nemrég kaptál egy alkotói munkádat elismerő díjat, ami pozitív kritikát jelent számodra.

M.E.: Ez az „Év Kreatív Írója 2021 Díj”. Szerencsém volt, engem sorsolt ki a gép. Na jó, valójában a neves szakemberekből álló zsűri döntött úgy, hogy az idén én kapom ezt az elismerést, még hozzá a *Hóbortos gyémántok* című regényemért. Legyünk elnézők a zsűrivel: ők is tévedhetnek, nem igaz? Az indoklásban mindenestre azt emelték ki, hogy ez a mű egyszerre vitte tovább az úgynevezett rejtői stílust és egyszerre teremtett valami egészen újat. Ennek így egyben nagyon örültem, hiszen valami hasonló cél valójában bennem is megfogalmazódott a történet írása közben.

M.F.: Előszóval illesztesz környezetudatosságra ösztönző, ismeretterjesztő szövegrészeket alkotásaidba. Miért tartod ezt fontosnak?

M.E.: A környezetvédelem mára egy olyan jelentős tényezővé vált, amit nem lehet megkerülni. Igazából azon csodálkozom, hogy miért nem a környezetünk óvásáról szól minden. Ugyanis teszem fel a kérdést: Mit ér bármi is ezen a világon, ha nincs hozzá egy egészséges bolygó, amin élhetünk? A válasz nyilvánvaló, úgyhogy a megannyi sampon- és üdítőreklám tengerében én a magam módján a környezetvédelmet próbálom népszerűsíteni.

M.F.: Egyik műved megfilmesítését is tervezed. Mit lehet tudni a forgatókönyvről? Kiknek fog szólni a film? Miről fog szólni a mű?

M.E.: A díjnyertes *Hóbortos gyémántokat* szeretném filmre vinni. Természetesen ezt már nem egyedül, hiszen egy filmhez igen komoly apparátus szükséges. Szerencsére vannak komoly érdeklődők, akik nagy fantáziát látnak ebben a projektben. Már majdnem teljesen elkészült a forgatókönyv. Ez alapján pedig biztosan állíthatom, hogy a Nézőnek hasonlóan vidám krimi-vígjátékban lesz része, mint korábban az Olvasónak volt. Persze a két műfaj nem ugyanaz. Vannak részek, amik szerintem filmen jobban mutatnak majd. De ez ugyanígy fordítva is igaz, hiszen vannak jelenetek, amik pedig egyszerűen csak a könyvben olvasva adják ki a történet igazi sava-borsát. Ez a mű egyébként három szerethető színhámszólól szól, akik különböző rejtélyes ügyekbe keverednek, de valahogy mindig feltalálják magukat, és megoldják a körülöttük tornyosuló problémákat. A cselekmény egészét véve pedig a kedves érdeklődő egyaránt megtalálja benne az érdekes kalandot, az izgalmas krimi és a nevetgető vígjátékot. Szinte bárkinek tudom ajánlani, aki ezeket kedveli.

M.F.: Úgy tudom, hogy már egy Melkó-féle idézetgyűjteményt is elkezdtek összeállítani. Neked mi a személyes kedvenced a téled idézett mondatok közül, és miért az?

M.E.: A *Hóbortos gyémántok* három főszereplője közül talán Vellinger úr figurája a legbohókásabb. Már rögtön a regény elején némi betekintést nyerhetünk az ő

sajátos életfilozófiájába az alábbi néhány mondat segítségével: „Vellinger úr egyébként nem kövér, de köpcös, középtermetű, negyvenéves ember volt. Különösképpen vigyázott az egészségére, így mindig magával hordta a baseballütőjét. Állítása szerint ez már sok bajtól megvédte őt.”

M.F.: Megvallom, Vellinger urat jómagam is igen szórkaosztató karakternek tartom. De a másik két főszereplő, Szütyő és Főnök is nagy kedvenc lett. Fogunk még velük találkozni?

M.E.: Mindenképpen! A terveim közt szerepel, hogy meg fogom írni az újabb kalandjukat. Sőt, igazából ebbe már bele is kezdtem. Előzetesként pedig annyit elárulhatok a kedves olvasóknak, hogy a legközelebbi regényemben biztosítási nyomonozóként fognak újra felbukkanni.

M.F.: Köszönöm a beszélgetést! Izgalommal várjuk az újabb regényt!

◆ ◆ ◆

A Melkó Ervinnel folytatott fenti beszélgetés nemcsak az író művéről, hanem az alkotói folyamatról is sokat elárult. A munkaszervezésről megtudtuk, hogy a

kezdeti spontaneitást a mű előrehaladtával tudatosabb alkotói hozzáállás váltja fel. Feltárultak az író érő és a művet ihlető inputok is (például a Rejtő regények, a „hó-

bortos” bulik élményei, vagy éppen a hétköznapiak monotóniája, illetve a képzelet világa). Megjelent az interjúban az információfeldolgozás (process) aktusa a munkamódszer taglalása kapcsán (többé-kevésbé tudatos, pontosabban: a mű két-

harmadik kevésbé, onnan pedig inkább „többé” tudatos alkotás apropóján). Az output pedig maga a mű, a *Hóbortos gyémántok* lett – amit ezúton ajánlok mindenkinek!